

Eksamenssæt B til kapitel 3: Det nazistiske folkefællesskab

Materiale:

Bilag 1: Fotografi fra Nürnberg, 1938 (1,0 normalside)

Bilag 2: Victor Klemperer om NSDAP's partidag i Nürnberg, 1933 (0,5 normalside)

Bilag 3: Rigspressechef Otto Dietrich om NSDAP's partidage, 1938 (1,0 normalside)

Bilag 4: Postkort med rigspartidagsområdet i Nürnberg, 1938 (1,0 normalside)

Normalsider i alt: 3,5

Bilag 1: Fotografi fra Nürnberg, 5. september 1938 (1,0 normalside)

Introduktion: Dette fotografi er taget af Heinrich Hoffmann (1885-1957) og stammer fra hans fotobog Parteitag Grossdeutschland, der indeholdt 79 fotografier fra NSDAP's partidag i Nürnberg i 1938. Partidagen blev afholdt fra den 5. til den 12. september med det overordnede tema "Stortyskland".

Heinrich Hoffmann: *Parteitag Grossdeutschland. 79 Bilddokumente vom Reichsparteitag zu Nürnberg 1938*, Zeitgeschichte-Verlag, 1938.

Bilag 2: Victor Klemperer om NSDAP's partidag i Nürnberg, 1933 (0,5 normalside)

Introduktion: Victor Klemperer (1881-1960) var professor i romansk filologi ved Technische Hochschule i Dresden, men fik som jøde frataget sit professorat i 1934. Han overlevede den nazistiske jødeforfølgelse og udgav i 1947 værket LTI om nazismens sprogbrug. LTI er en forkortelse for Lingua Tertii Imperii, der er latin for Det Tredje Riges sprog. Klemperer byggede blandt andet sit værk på den omfattende dagbog, som han skrev under det nazistiske herredømme.

5 19. september [1933]. I biografen scener fra partidagen i Nürnberg. Hitler indvier nye SA-standarter ved at berøre dem med blodfanen fra 1923. Hver gang flagdugen berøres affyres en skudsalve. Hvis det ikke er en blanding af teater- og kirkeceremoni! Og helt bortset fra det som sker på scenen - allerede navnet "blodfane". "Værdige brødre, se her: Det blodige martyrium leder vi!" Med det ene ord bliver hele det nationalsocialistiske forehavende løftet op i den religiøse sfære. Der er ingen tvivl om, at scenen og ordet virker, folk sidder andægtige og hengivne - ingen nyser eller hoster, 10 intet sted rasler madpapir, intet sted hører man nogen sutte på bolsjer. Partidagen er en kultisk handling, nationalsocialismen en religion - og jeg bilder mig ind, at den kun har overfladiske og løse rødder?

LTI - Lingua Tertii Imperii. Det Tredje Riges sprog, Forlaget tekst og tale, 2011, s. 48-49. Oversat af Henning Vangsgaard.

Bilag 3: Rigspressechef Otto Dietrich om NSDAP's partidage, 1938 (1,0 normalside)

Introduktion: Otto Dietrich (1897-1952) meldte sig ind i NSDAP i 1929. I november 1937 blev han udnævnt til den tyske regerings pressechef. Den følgende tekst er et uddrag af forordet til Heinrich Hoffmanns fotobog Parteitag Grossdeutschland.

5 År efter år møder partiet dets Fører i Nürnberg. Fra alle dele af riget samler bevægelsens mænd og kvinder sig i disse første septemberdage i rigspartidagens by, hvor det gamle kejserriges glans og herlighed på enestående vis forbindes med det nye Tysklands magt og storhed. Hundredtusinder møder her Føreren og tager derefter med Hans hilsen hjem til deres landsbyer og byer efter at have oplevet årets mest storslåede, men samtidig dybeste og inderligste markering. Og sammen med dem oplever hele det tyske folk disse dage. Men også resten af verden venter hvert år i spænding på de store politiske slagord fra en begivenhed, der for længst har indtaget en betydningsfuld plads i international politik. [...]

10 Endnu engang er det blevet tydeligt, hvor spændende og medrivende rigspartidagens store foranstaltninger er, hvordan de i deres formfuldendte udtrykskraft bevæger os, og hvor uhyre stærk deres gennemslagskraft er i hele nationen. Hvad enten vi fornemmer den politiske ledelses styrke i den salvesfulde natlige appel på Zeppelin-pladsen, der repræsenterer det tyske folks sammenhold og viljestyrke, ser i vores arbejdstjeneste og vores partiungdoms optog de trofaste bekendelser til vores dybeste værdier, eller er vidne til vores kampformationers overvældende magtdemonstration, der viser den disciplinerede politiske kampgejst - alt dette er ikke kun billeder og ord, men forener tilkendegivelse og udfordring, nutid og fremtid. Disse hundredtusinder møder ikke kun op for at vise deres styrke, men også for at bevise, at de er klar til at omsætte denne styrke i handling. De er lykkelige, når Føreren anerkender deres hidtidige præstationer, de er ude af sig selv af begejstring, når han taler om de udfordringer, som fremtiden bringer. Og således blev hvert eneste øjeblik i vores store foranstaltninger og hver eneste del af vores optog en demonstration af den tyske beslutsomhed, en anklage mod undertrykkerne af den tyske frihedsvilje, et bevis på tysk styrke, der ikke tolererer at blive undertrykt.

25 Heinrich Hoffmann: *Parteitag Grossdeutschland. 79 Bilddokumente vom Reichsparteitag zu Nürnberg 1938*, Zeitgeschichte-Verlag, 1938, s. 5-6. Oversat af Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard.

Bilag 4: Postkort med rigspartidagsområdet i Nürnberg, 1938 (1,0 normalside)

Introduktion: Rigspartidagsområdet i Nürnberg blev udformet efter arkitekten Albert Speers plan. Dette postkort af en ukendt kunstner fra 1938 viser, hvordan området var tænkt i dets helhed. De vigtigste bygningsværker og pladser er markeret med numre. Det var dog kun numrene 1-4 og 8-10, der nåede at blive realiseret før udbruddet af Anden Verdenskrig. Øverst på postkortet ses den store teltlejr ("Lager") for medlemmer af den tyske hær, SS, SA og Hitler-Jugend.

1: Luitpoldhallen 2: Luitpoldarenaen 3: Ærestribunens tårn 4: Mindesmærke for de faldne 5: Kongresbygning 6: Bygning til kulturelle foranstaltninger 7: Bygning til udstillinger 8: Zeppelinpladsen 9: Zeppelinpladsens tribune 10: Det gamle stadion 11: Det tyske stadion 12: Martspladsen.